

Eesti Rahvusringhäälingu seaduse muutmise seadus

§ 1. Eesti Rahvusringhäälingu seaduse muutmine

Eesti Rahvusringhäälingu seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 5 lõike 1 punktid 1 ja 2 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„1) toodab vähemalt kahte teleprogrammi ja nelja ööpäevaringset raadioprogrammi ning osutab teisi meediateenuseid;

2) elektroonilise side võrkude kaudu suunab üldsusele käesoleva lõike punktis 1 nimetatud programmid ja meediateenused ning teeb mõistlikus mahus kättesaadavaks saadete arhiivi;“;

2) paragrahvi 5 lõike 1 punkt 3 tunnistatakse kehtetuks;

3) paragrahvi 5 lõiget 1 täiendatakse punktiga 12 järgmises sõnastuses:

„12) edendab haridust, elukestvat õpet ja meediakirjaoskust, pakkudes mitmekesist hariduslikku meediasisu.“;

4) paragrahvi 6 lõiget 2 täiendatakse pärast tekstiosa „Programmid“ tekstiosaga „ja meediateenused“;

5) seadust täiendatakse §-ga 6¹ järgmises sõnastuses:

„§ 6¹. Uue meediateenuse mõju hindamine

(1) Uus meediateenus käesoleva seaduse tähenduses on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2024/1083, millega luuakse siseturul meediateenuste ühine raamistik ja muudetakse direktiivi 2010/13/EL (ELT L 2024/1083, 17.04.2024), artikli 2 punktis 1 nimetatud määratlusele vastav Rahvusringhäälingu kavandatav meediateenus, mida ta ei ole varem osutanud või mis on olemasoleva meediateenuse tehnoloogiline edasiarendus ning mis kummalgi juhul mõjutab märkimisväärselt meediaturgu, sealhulgas teenuse nõudlust ja konkurentsiolekorda.

(2) Enne kui alustatakse uue meediateenuse osutamist, hinnatakse selle mõju meediaturule ning selle vastavust käesoleva seaduse §-s 4 sätestatud Rahvusringhäälingu eesmärgile teenida ühiskonna demokraatlikke, sotsiaalseid ja kultuurilisi vajadusi.

(3) Käesoleva paragrahvi lõiget 2 ei kohaldata katsetamisjärgus olevatele uutele meediateenustele. Meediateenuse katsetamise periood võib kesta kuni kuus kuud.

(4) Uue meediateenuse mõju hindab ja mõju hindamise otsuse teeb Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet käesoleva paragrahvi lõikes 6 nimetatud määruses sätestatud isikute taotluse alusel. Uue meediateenuse mõju hindamise taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise ning uue meediateenuse mõju hindamise otsus on haldusakt, mida võib vaidlustada haldusmenetluse seaduses ja halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(5) Enne käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud meediaturu mõju hindamist võib Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet taotluse alusel küsida Konkurentsiametilt konkurentsianalüüsi.

(6) Uue meediateenuse mõju hindamise, sealhulgas kulude katmise, tingimused ja korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

(7) Uue meediateenuse mõju hindamise otsus on täitedokument täitemenetluse seadustiku § 2 lõike 1 punkti 21 tähenduses. Kui uue meediateenuse mõju hindamise otsuse alusel maksmisele kuuluvat summat tähtaja jooksul ei maksta, annab otsuse teinud asutus otsuse sundtäitmisele täitemenetluse seadustikus sätestatud korras.“;

6) paragrahvi 7 lõikest 1 jäetakse välja tekstiosa „tasakaalus“;

7) paragrahvi 7 lõike 5 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) iga-aastane toetus riigieelarvest;“;

8) paragrahvi 9 lõike 2 punkt 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„3) kavandatavad meediateenused, sealhulgas uued meediateenused, ning nende arendamise eesmärgid ja põhjendused;“;

9) paragrahvi 9 täiendatakse lõikega 6 järgmises sõnastuses:

„(6) Kui arengukava ei sisalda käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 3 sätestatud informatsiooni uue meediateenuse kohta, avalikustab Rahvusringhääling kavandatava uue meediateenuse eesmärgi ja põhjenduse oma veebilehel vähemalt kolm kuud enne selle pakkumise alustamist.“;

10) paragrahv 10 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 10. Riigieelarvest eraldatav toetus

(1) Käesolevast seadusest tulenevate ülesannete täitmise toetamiseks eraldatakse Rahvusringhäälingule toetus riigieelarvest.

(2) Valdkonna eest vastutav minister esitab eelarvestrateegia koostamisel iga nelja aasta järel Rahvusringhäälingule kavandatava toetuse summa suuruse nelja-aastaseks perioodiks, eraldi iga aasta kohta, arvestades makromajandusproгноosi ja rahandusproгноosi.

(3) Rahvusringhäälingule riigieelarvest eraldatav toetus sisaldab avalike ülesannete täitmiseks vajalikke majandamiskulusid, tööjõukulu, investeeringuid ja finantseerimistehinguid.

(4) Valdkonna eest vastutav minister sõlmib Rahvusringhäälinguga nelja-aastase raamlepingu, lähtudes riigieelarvestrateegias Rahvusringhäälingu toetuseks planeeritud summadest.

(5) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud toetusele võib riigieelarvest eraldada Rahvusringhäälingule sihtotstarbelisi toetuseid riigikaitseülesannete täitmiseks, elutähtsate teenuste osutamiseks ja muudel juhtudel, kui see on vajalik Rahvusringhäälingule käesoleva seadusega pandud ülesannete jätkusuutlikuks täitmiseks.

(6) Raamlepingus sätestatud toetuse summad kajastatakse vastava perioodi riigieelarvestrateegias ja neid raamlepingu kehtivusaja jooksul ei vähendata. Uue nelja-aastase perioodi toetust ei vähendata võrreldes eelneva raamlepingu perioodiga, välja arvatud juhul, kui vähendamine on tingitud märkimisväärselt majanduslangusest, riigikaitsealsetest vajadustest või muudest erakorralistest asjaoludest.

(7) Raamleping sõlmitakse hiljemalt eelneva raamlepingu kehtivuse viimase aasta 30. septembriks.

(8) Raamlepingus sätestatakse toetuse summad iga eelarveaasta kohta ja toetuse kasutamise aruandluse kord.

(9) Pärast iga-aastase riigieelarve vastuvõtmist sõlmitakse raamlepingu lisa, milles määratakse toetuse jaotus kululiikide kaupa. Lisa sõlmitakse ka käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud sihtotstarbeliste toetuste puhul.

(10) Raamleping ja selle lisad avalikustatakse Kultuuriministeeriumi ja Rahvusringhäälingu veebilehel ühe nädala jooksul pärast allkirjastamist.“;

11) paragrahvi 12 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Koos arengukava projektiga esitatakse Rahvusringhäälingu nõukogule:

1) mõjude analüüs, milles antakse põhjendatud hinnang üle-eelmises arengukavas esitatud arengukavatsuste täitmisele ja Rahvusringhäälingu tegutsemise vastavusele käesoleva seadusega;

2) kavandatava uue meediateenuse mõju kirjeldus meediaturule ning selle vastavus käesoleva seaduse §-s 4 sätestatud Rahvusringhäälingu eesmärgile teenida ühiskonna demokraatlikke, sotsiaalseid ja kultuurilisi vajadusi.“;

12) paragrahvi 13 kolmas lause jäetakse välja;

13) paragrahvi 14 lõike 1 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„2) esindajad Rahvusringhäälingu tegevusvaldkonna tunnustatud asjatundjate hulgast, kelle arv peab olema igal ajahetkel vähemalt ühe liikme võrra suurem kui Riigikogus esindatud fraktsioonide arv ja kelle volitused kestavad viis aastat.“;

14) paragrahvi 14 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 nimetatud asjatundjad valitakse avaliku konkursiga, mille kuulutab välja Riigikogu kultuurikomisjon.“;

15) paragrahvi 15 lõike 1 punkt 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„4) tööalastes lepingulistest suhetes mis tahes meediateenuse osutajaga;“;

16) paragrahvi 15 lõiget 1 täiendatakse punktiga 7 järgmises sõnastuses:

„7) Eestis registreeritud erakonna juhtorgani liige, kui ta on käesoleva seaduse § 14 lõike 1 punktis 2 nimetatud asjatundja.“;

17) paragrahvi 20 lõiget 2 täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses: „Tasu maksmine toimub vastavalt nõukogu koosolekutest osavõtule.“;

18) paragrahvi 21 lõike 1 punkt 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„6) Rahvusringhäälingu programmide arvu ning muude meediateenuste pakkumise üle otsustamine kooskõlas käesoleva seaduse §-ga 5;“;

19) paragrahvi 21 lõiget 1 täiendatakse punktiga 8 järgmises sõnastuses:

„8) käesoleva seaduse § 10 lõikes 4 nimetatud nelja-aastase raamlepingu kinnitamine.“;

20) paragrahvi 24 lõiget 1 täiendatakse pärast tekstiosa „esimees ja“ tekstiosaga „kaks kuni“;

21) seaduse 2. peatükki täiendatakse §-ga 28¹ järgmises sõnastuses:

„§ 28¹. Peatoimetaja ja toimetuse juht

(1) Peatoimetaja on Rahvusringhäälingu töötaja, kes vastutab toimetuses Rahvusringhäälingu programmi või meediateenuse sisu eest.

(2) Toimetuse juht on Rahvusringhäälingu töötaja, kes juhib toimetust.

(3) Toimetused on Rahvusringhäälingu struktuuri kuuluvad üksused, mis jagunevad teemavaldkondade kaupa ja mille ülesanded on saadete valik, sisu ja ülesehitus ning nende programmidesse ja meediateenustesse paigutamine.

(4) Peatoimetaja ja toimetuse juhi vaba ametikoha täitmiseks korraldab juhatus avaliku konkursi, mille korraldamise tingimused ja kord kinnitatakse juhatuse otsusega.

(5) Peatoimetajaga ja toimetuse juhiga sõlmib tähtajalise töölepingu kuni viieks aastaks juhatus.

(6) Peatoimetaja või toimetuse juhiga tähtajalise töölepingu järjestikuse sõlmimise või pikendamise korral ei muutu tema töösuhe tähtajatuks.

(7) Kui peatoimetaja või toimetuse juhi vaba ametikohta ei ole mõjuval põhjusel võimalik avaliku konkursi korras täita, määrab juhatus peatoimetaja või toimetuse juhi kuni üheks aastaks avalikku konkurssi korraldamata.“;

22) paragrahvi 30 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Juhatus esitab siseaudiitori kandidaadi nõukogule kinnitamiseks ja nõukogu sõlmib siseaudiitoriga töölepingu.“;

23) paragrahvi 31 lõiked 1–3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Eetikanõunik jälgib Rahvusringhäälingu tegevuse vastavust ajakirjanduse kutse-eetikale ja tavadele, vaatab läbi Rahvusringhäälingu saate või programmi või meediateenuse sisu kohta esitatud vastulauseid ja vaidlustusi ning jälgib programmi või meediateenuse tasakaalustatust.

(2) Juhatus esitab eetikanõuniku kandidaadi nõukogule kinnitamiseks ja nõukogu sõlmib eetikanõunikuga tähtajalise töölepingu kuni viieks aastaks.

(3) Käesoleva seaduse § 28¹ lõikeid 4, 6 ja 7 kohaldatakse ka eetikanõuniku valimisele ning temaga sõlmitud lepingule.“;

24) paragrahvi 31 lõige 4 tunnistatakse kehtetuks;

25) paragrahvi 33 tekstist jäetakse välja tekstiosa „Riigi Teatajas ning“;

26) paragrahvi 36 teksti täiendatakse pärast tekstiosa „edastatud saatest“ tekstiosaga „, järgides meediateenuste seaduse §-s 50 sätestatud tingimusi“;

27) paragrahv 37 tunnistatakse kehtetuks;

28) seadust täiendatakse §-ga 41¹ järgmises sõnastuses:

„§ 41¹. Tähtajatu töölepingu sõlminud peatoimetaja, toimetuse juhi ja eetikanõuniku töölepingu tähtaja arvestamine

Käesoleva seaduse § 28¹ lõike 5 ja § 31 lõike 2 2026. aasta 1. juunil jõustuva redaktsiooni jõustumise ajal tähtajatu töölepinguga töötava peatoimetaja, toimetuse juhi ja eetikanõuniku tööleping loetakse sõlmituks viieks aastaks alates § 28¹ lõike 5 ja § 31 lõike 2 jõustumisest.“;

29) seadust täiendatakse §-ga 41² järgmises sõnastuses:

„§ 41². Esimese raamlepingu sõlmimine

(1) Esimene käesoleva seaduse §-s 10 sätestatud raamleping sõlmitakse hiljemalt 2026. aasta 30. septembriks ja see kehtib ajavahemikul 1. jaanuarist 2028 kuni 31. detsembrini 2031.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud raamlepinguga ettenähtud toetuse määramisel võetakse aluseks Rahvusringhäälingule 2024. aasta riigieelarvest eraldatud toetus, millele lisandub:

1) viimasest enne toetuse määramist töötasude tõusuks eraldatud summa;

2) toetuse kasutamise perioodiks prognoositud kulude muutus, lähtudes makromajandusprognoosist ja rahandusprognoosist iga aasta kohta.“.

§ 2. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 2026. aasta 1. juunil.

Lauri Hussar
Riigikogu esimees

Tallinn, 2026

Algatab Vabariigi Valitsus

Vabariigi Valitsuse nimel

(allkirjastatud digitaalselt)